

Manifest učenja odraslih za 21. vek

Moć i radost učenja¹

Evropska asocijacija za obrazovanje odraslih (EAEA) objavila je 2016. godine Manifest učenja odraslih za 21. vek, publikaciju koja je definisala sedam ciljeva neophodnih za stvaranje Evrope učenja, odnosno sedam evropskih izazova na koje obrazovanje odraslih može da odgovori. Manifest je preveden na srpski i objavljen u Andragoškim studijama, u broju 1 iz 2016. godine.

U februaru 2019. godine EAEA je objavila dopunjen *Manifest učenja odraslih za 21. vek*, ukazujući na dodatne izazove u okruženju u kojima obrazovanje odraslih igra ključnu ulogu, kao i na njegove mogućnosti prilagođavanja i snagu i radost učenja. Broj oblasti u kojima se prepoznaje moć delovanja obrazovanja odraslih povećan je na devet, dodati su i novi istraživački dokazi, kao i novi primeri iz prakse.

Manifest poziva kreatore nacionalnih i regionalnih politika da ukažu na koristi od učenja odraslih. EAEA predlaže mnoge konkretne korake sa ciljem stvaranja Evrope učenja, to jest društva koje poseduje dovoljno znanja i veština da može da se uspešno suočava sa izazovima našeg vremena. Za ostvarivanje transformativnog potencijala obrazovanja odraslih i omogućavanje doživljaja radosti u učenju neophodna su održiva ulaganja u obrazovanje odraslih, na evropskom, ali i na nacionalnim i lokalnim nivoima.

U *Manifestu* se definišu osnovni principi učenja odraslih i ukazuje na devet aktuelnih problema u današnjoj Evropi, u čijem rešavanju učenje odraslih može biti od značajne pomoći.

Aktivno građanstvo i demokratija

Ljudi koji učestvuju u obrazovanju odraslih su više uključeni u društvo – glasanjem, volontiranjem ili aktivnim učešćem u zajednici. Sem toga, obrazovanje odraslih pruža i značajan „alat“ za razvijanje kritičkog mišljenja.

¹ https://eaea.org/wp-content/uploads/2019/02/eaea_manifesto_final_web-.pdf

Zdravlje i kvalitet života

Polaznici u obrazovanju odraslih vode više računa o zdravlju, imaju zdraviji stil života i uopšte – njihov kvalitet života se značajno poboljšava. Obrazovanje odraslih doprinosi ličnom razvoju i ispunjenosti, ali i zdravlje društva u širem smislu zavisi od učenja tokom celog života.

Životne veštine za pojedince

Obrazovanje odraslih ima moć pozitivne promene života ljudi. Ono otvara nove mogućnosti za zaposlenje, stvara nove šanse i nove puteve za učenje, aktivira umetničke potencijale u ljudima i pomaže uspostavljanju novih socijalnih mreža.

Društvena kohezija, kapital i jednakost

Obrazovanje odraslih podržava veću mobilnost ljudi i jednakost društava. Učenje povezuje ljude koji su na različitim životnim putevima i u različitim fazama života. Sve to doprinosi demokratiji i socijalnom miru.

Posao i zaposlenje

Obrazovanje odraslih omogućava uspešan ulazak u svet rada i zaposlenje, ali se sve više uviđa da je i učenje na radnom mestu jedan od ključnih pokretača za uključivanje odraslih u celoživotno učenje. Obrazovanje odraslih povećava inovativnost i produktivnost zaposlenih, preduzetnika i volontera, što posledično povećava i uspešnost kompanija.

Digitalizacija

Obrazovanje odraslih pruža ljudima mogućnost da steknu znanja i kompetencije u oblasti informaciono-komunikacionih tehnologija, što dovodi do ličnog napredovanja, povećava mogućnost zaposlenja, uključivanja u društvo i podržava aktivno građanstvo.

Migracije i demografske promene

Građansko i interkulturno obrazovanje stvaraju inkluzivno društvo i kulturu. To se najočiglednije vidi na primeru migranata jer je upravo obrazovanje odraslih

doprinelo njihovoj integraciji, povezivanju sa zajednicama u koje se uključuju i međusobnom učenju. Sem toga, obrazovanje odraslih doprinosi i međugeneracijskom učenju, smanjuje generacijski jaz i omogućava razmenu znanja i iskustva među generacijama. Stariji koji uče su aktivniji, duže rade i zdraviji su.

Održivost

Obrazovanje odraslih razvija veštine, pruža nove informacije i otvara prostor konstruktivnim debatama i razvoju kreativnosti, sa ciljem da se razviju novi pristupi koji su neophodni za održivi razvoj. Promena paradigme je jedino moguća uz osveščene, inovativne građane koji imaju sposobnost kritičkog mišljenja.